Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

4. rujna 2025.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Područje slobode, sigurnosti i pravde – Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Okvirna odluka 2002/584/PUP – Europski uhidbeni nalog u svrhu izvršenja kazne oduzimanja slobode – Članak 4. točka 6. – Razlog za moguće neizvršenje europskog uhidbenog naloga – Uvjeti pod kojima država izvršenja preuzima izvršenje te kazne – Članak 3. točka 2. – Pojam ‚pravomoćna presuda za ista djela' – Okvirna odluka 2008/909/PUP – Uzajamno priznavanje presuda u kaznenim predmetima s ciljem njihova izvršenja u drugoj državi članici – Članak 25. – Poštovanje uvjeta i postupka predviđenih tom okvirnom odlukom u slučajevima u kojima se država članica obvezuje izvršiti kaznu izrečenu presudom koju je donio sud države izdavateljice naloga – Zahtjev suglasnosti države izdavateljice naloga u pogledu toga da druga država članica preuzme izvršenje takve kazne – Članak 4. – Mogućnost pružena državi izdavateljici naloga da državi izvršenja proslijedi presudu i potvrdu iz tog članka – Posljedice nepostojanja takvog prosljeđivanja – Načelo lojalne suradnje – Članak 22. – Pravo države izdavateljice naloga da izvrši tu kaznu – Zadržavanje europskog uhidbenog naloga – Obveza pravosudnog tijela izvršenja da izvrši europski uhidbeni nalog"

U predmetu C-305/22,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputila Curtea de Apel Bucureşti (Žalbeni sud u Bukureštu, Rumunjska), odlukom od 11. travnja 2022., koju je Sud zaprimio 6. svibnja 2022., u postupku koji se odnosi na izvršenje europskog uhidbenog naloga izdanog protiv osobe

C. J.,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, T. von Danwitz, potpredsjednik, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos, M. L. Arastey Sahún, S. Rodin, A. Kumin, N. Jääskinen (izvjestitelj), D. Gratsias i M. Gavalec, predsjednici vijeća, E. Regan, I. Ziemele, Z. Csehi i O. Spineanu-Matei, suci,

nezavisni odvjetnik: J. Richard de la Tour,

tajnik: R. Şereş, administratorica,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 13. ožujka 2024.,

* Jezik postupka: rumunjski

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za osobu C. J., ona sâma,

– za rumunjsku vladu, M. Chicu i E. Gane, u svojstvu agenata,

– za češku vladu, L. Halajová, M. Smolek, T. Suchá i J. Vláčil, u svojstvu agenata,

– za francusku vladu, B. Dourthe, u svojstvu agenta,

– za nizozemsku vladu, M. K. Bulterman, H. S. Gijzen i C. S. Schillemans, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, H. Leupold i L. Nicolae, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 13. lipnja 2024.,

uzimajući u obzir rješenje o ponovnom otvaranju usmenog dijela postupka od 13. rujna 2024. i nakon rasprave održane 14. listopada 2024.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za rumunjsku vladu, M. Chicu, E. Gane i L. Lițu, u svojstvu agenata,

– za češku vladu, L. Halajová, M. Smolek, T. Suchá i J. Vláčil, u svojstvu agenata,

– za francusku vladu, B. Dourthe, u svojstvu agenta,

– za nizozemsku vladu, C. Schillemans, u svojstvu agenta,

– za Europsku komisiju, H. Leupold, L. Nicolae i J. Vondung, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 12. prosinca 2024.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 4. točaka 5. i 6. te članka 8. stavka 1. točke (c) Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.) kao i članka 4. stavka 2., članka 22. stavka 1. i članka 25. Okvirne odluke Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji (SL 2008., L 327, str. 27.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 111.).

2 Zahtjev je upućen u okviru postupka izvršenja europskog uhidbenog naloga koji je radi izvršenja kazne zatvora protiv osobe C. J. izdala Curtea de Apel București – Biroul executări penale (Žalbeni sud u Bukureštu – Ured za izvršenje kazni, Rumunjska).

Pravni okvir

Međunarodno pravo

3 Člankom 3. Europske konvencije o transferu osuđenih osoba, potpisane u Strasbourgu 21. ožujka 1983., naslovljenim „Uvjeti transfera”, u stavku 1. predviđa se:

„Transfer se u skladu s ovom konvencijom provodi samo pod sljedećim uvjetima:

[…]

(f) država izricanja osude i država izvršenja moraju se sporazumjeti oko transfera”.

Pravo Unije

Okvirna odluka 2002/584

4 Uvodna izjava 6. Okvirne odluke 2002/584 glasi:

„Europski uhidbeni nalog, predviđen ovom Okvirnom odlukom, prva je konkretna mjera u području kaznenog prava kojom se primjenjuje načelo uzajamnog priznavanja, koje Europsko vijeće smatra ‚kamenom temeljcem’ pravosudne suradnje.”

5 Člankom 1. te okvirne odluke, naslovljenim „Definicija europskog uhidbenog naloga i obveza njegova izvršenja”, propisuje se:

„1. Europski uhidbeni nalog je sudska odluka koju izdaje država članica s ciljem uhićenja i predaje tražene osobe od strane druge države članice, zbog vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode.

2. Države članice izvršavaju svaki europski uhidbeni nalog na temelju načela uzajamnog priznavanja u skladu s odredbama ove Okvirne odluke.

[…]”

6 Člankom 3. navedene okvirne odluke, naslovljenim „Razlozi za obvezno neizvršavanje europskog uhidbenog naloga”, određuje se:

„Pravosudno tijelo države članice izvršenja (dalje u tekstu: ‚pravosudno tijelo izvršenja’) odbija izvršenje europskog uhidbenog naloga u sljedećim slučajevima:

[…]

2. ako je pravosudno tijelo izvršenja obaviješteno da je [u odnosu na traženu osobu donesena pravomoćna presuda] u nekoj državi članici za ista […] djela, pod uvjetom da je, u slučaju izricanja presude, ta kazna izdržana ili se trenutačno izdržava ili presuda više ne može biti izvršena u skladu s pravom države članice u kojoj je presuda izrečena;

[…]”

7 Članak 4. iste okvirne odluke, naslovljen „Razlozi za moguće neizvršenje europskog uhidbenog naloga”, glasi:

„Pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga:

[…]

5. ako je pravosudno tijelo izvršenja obaviješteno da je [u odnosu na traženu osobu donesena pravomoćna presuda] u trećoj državi zbog istih […] djela, pod uvjetom da je, u slučaju izricanja presude, kazna izdržana ili je u tijeku izdržavanje kazne, ili ako presuda više ne može biti izvršena u skladu s pravom države u kojoj je presuda izrečena;

6. ako je europski uhidbeni nalog izdan u svrhe izvršenja kazne zatvora ili oduzimanja slobode, a tražena osoba se nalazi, boravi, u državi članici izvršenja ili je njezin državljanin, a ta država članica obvezuje se izvršiti tu kaznu ili mjeru oduzimanja slobode u skladu s odredbama svojega domaćeg prava;

[…]”

8 Člankom 5. Okvirne odluke 2002/584, naslovljenim „Jamstva koja mora, u nekim slučajevima, pružiti država članica izdavateljica naloga”, određuje se:

„Izvršenje europskog uhidbenog naloga, koje obavlja pravosudno tijelo izvršenja, može, u skladu s pravom države članice izvršenja, biti podložno sljedećim uvjetima:

[…]

3. ako je osoba koja je predmet europskoga uhidbenog naloga izdanog u svrhe progona državljanin ili ima boravište u državi članici izvršenja, predaja te osobe može biti podložna uvjetu da ta osoba, nakon saslušanja, bude vraćena državi članici izvršenja kako bi u njoj izdržala zatvorsku kaznu ili mjeru oduzimanja slobode koja joj je izrečena u državi članici koja izdaje uhidbeni nalog.”

9 Člankom 8. te okvirne odluke, naslovljenim „Sadržaj i oblik europskog uhidbenog naloga”, propisuje se:

„1. Europski uhidbeni nalog sadrži sljedeće informacije, u skladu s obrascem u Prilogu:

[…]

(c) dokaz o postojanju izvršive presude, uhidbenog naloga ili druge izvršive sudske odluke s istim učinkom, obuhvaćene odredbama članaka 1. i 2.;

[…]”

10 Članak 12. navedene okvirne odluke, naslovljen „Zadržavanje osobe”, glasi:

„Ako je osoba uhićena na temelju europskog uhidbenog naloga, pravosudno tijelo izvršenja odlučuje hoće li zadržati traženu osobu, u skladu s pravom države članice izvršenja. […]”

11 Člankom 26. iste okvirne odluke, naslovljenim „Uračunavanje vremena zadržavanja u državi članici izvršenja”, stavkom 1. određuje se:

„Država članica koja izdaje uhidbeni nalog oduzima ukupno vrijeme zadržavanja na temelju izvršenja europskog uhidbenog naloga od ukupnog vremena oduzimanja slobode koje mora biti izvršeno u državi članici koja izdaje uhidbeni nalog na temelju zatvorske kazne ili mjere oduzimanja slobode.”

Okvirna odluka 2008/909

12 Uvodne izjave 2., 8. i 12. Okvirne odluke 2008/909 glase:

„(2) Vijeće je 29. studenoga 2000., sukladno zaključcima iz Tamperea, donijelo program mjera za provedbu načela uzajamnog priznavanja odluka u kaznenim predmetima kojima poziva na procjenu potrebe uvođenja modernih mehanizama za uzajamno priznavanje pravomoćnih presuda, uključujući oduzimanje slobode […] te na proširenu primjenu načela transfera osuđenih osoba na osobe s prebivalištem u državi članici […]

[…]

(8) U predmetima iz članka 4. stavka 1. točke (c) prosljeđivanje presuda i potvrda državi koja izvršava nalog provodi se podložno savjetovanjima između nadležnih tijela države koja izdaje, odnosno izvršava nalog i suglasnosti nadležnog tijela države koja izvršava nalog. […]

[…]

(12) Ova se Okvirna odluka treba također, *mutatis mutandis*, primjenjivati na izvršenje kazni u slučajevima iz članka 4. stavka 6. i članka 5. stavka 3. Okvirne odluke [2002/584]. To, *inter alia*, znači da, ne dovodeći u pitanje navedenu Okvirnu odluku, država koja izvršava nalog može provjeriti postojanje osnova za nepriznavanje i neizvršenje na temelju članka 9. ove Okvirne odluke, uključujući provjeru dvojne kažnjivosti ako je država koja izvršava nalog dala izjavu na temelju članka 7. stavka 4. ove Okvirne odluke, kao uvjet za priznavanje i izvršenje presude s ciljem razmatranja izručenja osobe ili izvršenja kazne u predmetima sukladno članku 4. stavku 6. Okvirne odluke [2002/584].”

13 Člankom 3. te okvirne odluke, naslovljenim „Svrha i područje primjene”, stavkom 1. određuje se:

„Svrha ove Okvirne odluke je utvrđivanje pravila na temelju kojih država članica, kako bi poboljšala društvenu rehabilitaciju osuđene osobe, priznaje presudu te izvršava kaznu.”

14 Članak 4. navedene okvirne odluke, naslovljen „Kriteriji za prosljeđivanje presude i potvrde drugoj državi članici”, glasi:

„1. Ako se osuđena osoba nalazi u državi članici koja izdaje ili državi članici izvršiteljici naloga, te ako je ta osoba dala suglasnost kada se ona zahtijeva na temelju članka 6., presuda zajedno s potvrdom čiji je standardni obrazac utvrđen u Prilogu I., mogu se proslijediti jednoj od sljedećih država članica:

(a) državi članici državljanstva osuđene osobe u kojoj on ili ona živi; ili

(b) državi članici državljanstva u koju će, iako ona nije država članica u kojoj osoba živi, osuđena osoba biti deportirana nakon što bude oslobođena izvršenja kazne […]; ili

(c) bilo kojoj državi članici koja nije država članica iz točaka (a) ili (b) a čije nadležno tijelo daje suglasnost za prosljeđivanje presude i potvrde toj državi članici.

2. Prosljeđivanje presude i potvrde može se izvršiti kada je nadležno tijelo države izdavateljice naloga, prema potrebi nakon savjetovanja među nadležnim tijelima države članice koja izdaje te države članice izvršiteljic[e] naloga, uvjereno da će izvršenje kazne od strane države izvršiteljice naloga poboljšati socijalnu rehabilitaciju osuđene osobe.

3. Prije prosljeđivanja presude i potvrde nadležno tijelo države članice izdavateljice naloga može se na bilo koji odgovarajući način savjetovati s nadležnim tijelom države članice izvršiteljice naloga. Savjetovanje je obvezno u predmetima iz stavka 1. točke (c). U tim predmetima nadležno tijelo države izvršiteljice naloga odmah obavješćuje državu članicu izdavateljicu naloga o svojoj odluci u vezi sa suglasnosti za prosljeđivanje presude.

[…]

5. Država članica izvršiteljica naloga može, na svoju vlastitu inicijativu, zatražiti prosljeđivanje presude i potvrde od države članice izdavateljice naloga. […] Zahtjevi podneseni na temelju ovog stavka ne obvezuju državu članicu izdavateljicu naloga da proslijedi presudu zajedno s potvrdom.

6. U primjeni ove Okvirne odluke države članice usvajaju mjere, posebno uzimajući u obzir lakšu društvenu rehabilitaciju osuđene osobe, na temelju kojih njihova nadležna tijela moraju donijeti odluke o suglasnosti prosljeđivanja presude i potvrde u predmetima na temelju stavka 1. točke (c).

[…]”

15 Člankom 8. iste okvirne odluke, naslovljenim „Priznavanje presude i izvršenje kazne”, propisuje se:

„1. Nadležno tijelo države izvršiteljice naloga priznaje presudu koja je proslijeđena u skladu s člankom 4. i postupk[om] iz članka 5. te odmah poduzima sve potrebne mjere za izvršenje kazne, ako se ne odluči pozvati na jednu od osnova za nepriznavanje i neizvršenje iz članka 9.

2. Kada kazna zbog svog trajanja nije u skladu sa zakonom države članice izvršiteljice naloga, nadležno tijelo države članice izvršiteljice naloga može donijeti odluku o promjeni kazne samo kada je ona duža od maksimalne kazne predviđene za slična kaznena djela na temelju njezinog nacionalnog prava. Promijenjena kazna ne smije biti manja od maksimalne kazne predviđene za slična kaznena djela na temelju prava države članice izvršiteljice naloga.

3. Kada kazna zbog svoje vrste nije u skladu s pravom države članice izvršiteljice naloga, nadležno tijelo države članice izvršiteljice naloga može donijeti odluku o promjeni kazne s obzirom na kaznu ili mjeru predviđenu na temelju nacionalnog prava za slična kaznena djela. Takva kazna ili mjera u najvećoj mogućoj mjeri odgovara kazni izrečenoj u državi članici izdavateljici naloga te se stoga kazna ne smije pretvoriti u novčanu kaznu.

4. Promijenjena kazna ne smije, s obzirom na vrstu ili trajanje, biti stroža od kazne izrečene u državi članici izdavateljici naloga."

16 U skladu s člankom 13. Okvirne odluke 2008/909, naslovljenim „Povlačenje potvrde":

„Tako dugo dok izvršenje kazne u državi članici izvršiteljici naloga nije započelo, država članica izdavateljica naloga može povući potvrdu iz te države navodeći razloge za taj postupak. Nakon povlačenja potvrde država članica izvršiteljica naloga više ne izvršava kaznu."

17 Člankom 22. te okvirne odluke, naslovljenim „Posljedice transfera osuđene osobe", stavkom 1. određuje se:

„Podložno stavku 2. država članica izdavateljica naloga prekida izvršenje kazne čim je započelo njezino izvršenje u državi članici izvršiteljici naloga."

18 Člankom 23. navedene okvirne odluke, naslovljenim „Jezici", stavkom 1. propisuje se:

„Potvrda se prevodi na službeni jezik ili jedan od službenih jezika države članice izvršiteljice naloga. Svaka država članica može, nakon donošenja ove Okvirne odluke ili kasnije, u izjavi pohranjenoj u glavnom tajništvu Vijeća navesti da će prihvatiti prijevod na jedan ili više službenih jezika institucija Europske unije."

19 Članak 25. iste okvirne odluke, naslovljen „Izvršenje kazne na temelju europskog uhidbenog naloga", glasi:

„Ne dovodeći u pitanje Okvirnu odluku [2002/584], odredbe ove Okvirne odluke primjenjuju se, *mutatis mutandis*, u opsegu u kojem su usklađene s odredbama iz ove Okvirne odluke, na izvršenje kazni u predmetima kada se država članica obveže na izvršenje kazne u predmetima sukladno članku 4. stavku 6. ove Okvirne odluke, ili kada je, sukladno članku 5. stavku 3. ove Okvirne odluke, postavila uvjet da se osoba mora vratiti u državu članicu na koju se to odnosi kako bi odslužila kaznu čime se izbjegava nekažnjavanje osobe na koju se to odnosi."

20 Člankom 26. Okvirne odluke 2008/909, naslovljenim „Odnosi s drugim sporazumima i dogovorima", stavkom 1. određuje se:

„Ne dovodeći u pitanje njihovu primjenu među državama članicama i trećim državama te njihovu prijelaznu primjenu sukladno članku 28., ova Okvirna odluka od 5. prosinca 2011. zamjenjuje odgovarajuće odredbe sljedećih konvencija koje se primjenjuju u odnosima među državama članicama:

– Europsku konvenciju o transferu osuđenih osoba [(Serija ugovora Vijeća Europe br. 112), potpisana u Strasbourgu 21. ožujka 1983.] i njezin Dodatni protokol od 18. prosinca 1997.;

– Europsku konvenciju o međunarodnoj valjanosti presuda izrečenih u kaznenim postupcima [(Serija ugovora Vijeća Europe br. 70), potpisana u Haagu 28. svibnja 1970.];

– Poglavlje 5. glave III. Konvencije o provedbi Schengenske konvencije [između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama, potpisane u Schengenu 19. lipnja 1990. (SL 2000., L 239, str. 19.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 9., str. 12. i ispravak SL 2018., L 41, str. 15.)];

– Konvenciju među državama članicama Europskih zajednica o izvršenju presuda izrečenih u kaznenom postupku strane države od 13. studenoga 1991.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

21 Curtea de Apel București (Žalbeni sud u Bukureštu, Rumunjska), sud koji je uputio zahtjev, izdala je 25. studenoga 2020. europski uhidbeni nalog protiv osobe C. J. radi izvršenja kazne zatvora koja joj je izrečena presudom drugog kaznenog vijeća tog suda od 27. lipnja 2017. Ta je presuda postala konačna nakon donošenja presude kaznenog vijeća Înalte Curte de Casație și Justiție (Vrhovni kasacijski sud, Rumunjska) od 10. studenoga 2020. (u daljnjem tekstu: osuđujuća presuda).

22 Osoba C. J. je 29. prosinca 2020. uhićena u Italiji.

23 Ministero della Giustizia (Ministarstvo pravosuđa, Italija) je 31. prosinca 2020. obavijestilo sud koji je uputio zahtjev o tom uhićenju. Na zahtjev tog ministarstva europski uhidbeni nalog izdan protiv osobe C. J. proslijeđen je Corteu d’appello di Roma (Žalbeni sud u Rimu, Italija), koji je pravosudno tijelo izvršenja.

24 Pravosudno tijelo koje je izdalo nalog je 14. siječnja 2021., na zahtjev talijanskih pravosudnih tijela, potonjima proslijedilo osuđujuću presudu. Tom prilikom sud koji je uputio zahtjev izrazio je neslaganje s priznavanjem te presude i preuzimanjem, u Italiji, izvršenja kazne izrečene osobi C. J.

25 Na zahtjev talijanskih pravosudnih tijela taj je sud 20. siječnja 2021. pojasnio da u slučaju odbijanja izvršenja europskog uhidbenog naloga izdanog protiv osobe C. J. primjenom članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584, on neće pristati na podredno priznavanje navedene presude i na to da Talijanska Republika preuzme izvršenje kazne izrečene toj osobi te da će kasnije zatražiti takvo priznavanje i preuzimanje na temelju Okvirne odluke 2008/909.

26 Presudom od 6. svibnja 2021. Corte d'appello di Roma (Žalbeni sud u Rimu) odbio je predaju osobe C. J., priznao osuđujuću presudu i odredio izvršenje te osude u Italiji (u daljnjem tekstu: odluka o priznavanju i izvršenju). Taj je sud smatrao da navedenu osudu treba izvršiti u Italiji kako bi se povećali izgledi za ponovno uključenje u društvo osobe C. J., koja zakonito i stvarno boravi u Italiji.

27 Nakon uračunavanja razdoblja koje je osoba C. J. već provela u istražnom zatvoru, od 17. rujna do 16. prosinca 2019. i od 29. prosinca 2020. do datuma objave odluke o priznavanju i izvršenju, navedeni je sud smatrao da ukupna kazna preostala za odsluženje iznosi 3 godine, 6 mjeseci i 21 dan.

28 Odluka o priznavanju i izvršenju dostavljena je sudu koji je uputio zahtjev 20. svibnja 2021.

29 Potom je rumunjskim tijelima proslijeđena potvrda Ureda za izvršenje u kaznenim stvarima Državnog odvjetništva u Rimu od 11. lipnja 2021. iz koje je proizlazilo da je protiv osobe C. J. 20. svibnja 2021. izdan europski uhidbeni nalog u obliku „kućnog pritvora, uz istodobnu odgodu izvršenja" i da je kazna zatvora koja joj je preostala za odslužiti iznosila 3 godine i 11 mjeseci, pri čemu je početak izvršenja te kazne bio određen na 29. prosinca 2020., a kraj na 28. studenoga 2024.

30 Dopisom od 28. lipnja 2021. upućenim Ministeru della Giustizia (Ministarstvo pravosuđa) i Corteu d'appello di Roma (Žalbeni sud u Rimu), rumunjska pravosudna tijela ponovila su svoje stajalište navedeno u točki 24. ove presude i pojasnila da zadržavaju pravo na izvršenje osuđujuće presude sve dok ih se ne obavijesti o početku izvršenja kazne zatvora osobe C. J. Također su navela da nacionalni nalog za izvršenje kazne zatvora izrečene protiv osobe C. J. i europski uhidbeni nalog izdan protiv nje nisu ukinuti i da su još uvijek na snazi.

31 Ured za izvršenje drugog kaznenog vijeća Curtee de Apel București (Žalbeni sud u Bukureštu) je 15. listopada 2021. sudu koji je uputio zahtjev podnio prigovor protiv izvršenja osuđujuće kazne.

32 Kako bi odlučio o tom prigovoru, taj se sud mora izjasniti o valjanosti nacionalnog naloga za izvršenje kazne zatvora izrečene protiv osobe C. J. i europskog uhidbenog naloga izdanog protiv nje.

33 U tom kontekstu Curtea de Apel București (Žalbeni sud u Bukureštu) odlučila je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li odredbe članka 25. Okvirne odluke 2008/909 tumačiti na način da je pravosudno tijelo izvršenja europskog [uhidbenog] naloga, u slučajevima u kojima namjerava primijeniti članak 4. točku 6. Okvirne odluke 2002/584 radi priznavanja osuđujuće presude, dužno zatražiti [prosljeđivanje] presude i potvrde koje su donesene u skladu s Okvirnom odlukom 2008/909 te u skladu s člankom 4. stavkom 2. Okvirne odluke 2008/909 ishoditi suglasnost države članice koja je izrekla osuđujuću presudu?

2. Treba li odredbe članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584, u vezi s člankom 25. i člankom 4. stavkom 2. Okvirne odluke 2008/909, tumačiti na način da odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga koji je izdan u svrhu izvršenja kazne zatvora i priznavanje osuđujuće presude, a da se ona stvarno ne izvršava na način da se osuđenik lišava slobode zato što je došlo do pomilovanja i odgode izvršenja kazne u skladu sa zakonom države članice izvršenja i da se ne ishodi suglasnost države članice koja je izrekla osuđujuću presudu u okviru postupka priznavanja, [dovode] do toga da država članica koja je izrekla osuđujuću presudu gubi pravo na izvršenje kazne u skladu s člankom 22. stavkom 1. Okvirne odluke 2008/909?

3. Treba li članak 8. stavak 1. točku (c) Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da gubi svoje obilježje izvršivosti osuđujuća presuda kojom je izrečena kazna zatvora i na temelju koje je izdan europski uhidbeni nalog, čije je izvršenje odbijeno na temelju članka 4. točke 6. [navedene okvirne oduke] priznavanjem presude, a da se ona stvarno ne izvršava na način da se osuđenik lišava slobode zato što je došlo do pomilovanja i odgode izvršenja kazne u skladu sa zakonom države članice izvršenja i da se ne ishodi suglasnost države članice koja je izrekla osuđujuću presudu u okviru postupka priznavanja?

4. Treba li odredbe članka 4. točke 5. Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da presuda koja se odnosi na odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga koji je izdan u svrhu izvršenja kazne zatvora i priznavanje osuđujuće presude u skladu s člankom 4. točkom 6. [te okvirne odluke], a da se ona stvarno ne izvršava na način da se osuđenik lišava slobode zato što je došlo do pomilovanja ili odgode izvršenja kazne u skladu sa zakonom države članice izvršenja (države članice [Europske u]nije) i da se ne ishodi suglasnost države članice koja je izrekla osuđujuću presudu u okviru postupka priznavanja, predstavlja presudu kojom je osoba ‚osuđena u trećoj državi zbog istih kaznenih djela'?

   U slučaju potvrdnog odgovora na četvrto pitanje:

5. Treba li odredbe članka 4. točke 5. Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da presuda koja se odnosi na odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga koji je izdan u svrhu izvršenja kazne zatvora i priznavanje osuđujuće presude u skladu s člankom 4. točkom 6. [te okvirne odluke], uz odgodu izvršenja kazne u skladu sa zakonom države članice izvršenja, predstavlja ‚presudu koja je trenutačno u postupku izvršenja' u slučajevima u kojima još nije započeo nadzor nad osuđenikom?"

Postupak pred Sudom

34 Sud je 23. siječnja 2024. odlučio ovaj predmet uputiti prvom vijeću. Rasprava je održana 13. ožujka 2024., a nezavisni odvjetnik iznio je svoje mišljenje 13. lipnja 2024., nakon čega je zatvoren usmeni dio postupka.

35 Na zahtjev prvog vijeća Suda, podnesen na temelju članka 60. stavka 3. Poslovnika Suda, Sud je 9. srpnja 2024. odlučio predmet dodijeliti velikom vijeću.

36 Rješenjem od 13. rujna 2024., C. J. (Izvršenje kazne na temelju EUN-a) (C-305/22, EU:C:2024:783), Sud je, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, odredio ponovno otvaranje usmenog dijela postupka, u skladu s člankom 83. svojeg Poslovnika. Druga rasprava održana je 14. listopada 2024.

37 Nezavisni odvjetnik je 12. prosinca 2024. iznio dopunsko mišljenje.

O prethodnim pitanjima

Prvo, drugo i treće pitanje

38 Svojim prvim, drugim i trećim pitanjem, koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 4. točku 6. Okvirne odluke 2002/584 i članke 4., 22. i 25. Okvirne odluke 2008/909 tumačiti na način da:

– s jedne strane, odbijanje pravosudnog tijela izvršenja, koje se temelji na razlogu za moguće neizvršenje predviđenom u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584, da preda osobu protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog u svrhu izvršenja kazne zatvora pretpostavlja da to pravosudno tijelo poštuje uvjete i postupak predviđene Okvirnom odlukom 2008/909 kad je riječ o priznavanju presude kojom se osuđuje na tu kaznu i preuzimanju izvršenja navedene kazne, te

– s druge strane, ovisno o slučaju, država izdavateljica naloga zadržava pravo izvršiti istu kaznu i stoga zadržati europski uhidbeni nalog u okolnostima u kojima je pravosudno tijelo izvršenja na temelju tog razloga odbilo izvršenje tog europskog uhidbenog naloga, a da pritom nije poštovalo uvjete i postupak predviđene Okvirnom odlukom 2008/909 u pogledu priznavanja te presude i tog preuzimanja.

Utjecaj Okvirne odluke 2008/909 na primjenu razloga za moguće neizvršenje predviđenog u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584

39 Najprije valja podsjetiti na to da se, kada je riječ o Okvirnoj odluci 2002/584, njome nastoji – uvođenjem pojednostavnjenog i učinkovitog sustava predaje osuđenih osoba ili osoba osumnjičenih da su prekršile kazneni zakon – olakšati i ubrzati pravosudna suradnja u svrhu pridonošenja ostvarenju cilja dodijeljenog Uniji da postane područje slobode, sigurnosti i pravde, zasnivajući se pri tome na visokoj razini povjerenja koje mora postojati između država članica (presuda od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 42. i navedena sudska praksa).

40 U području uređenom tom okvirnom odlukom načelo uzajamnog priznavanja – koje je, kao što to, među ostalim, proizlazi iz njezine uvodne izjave 6., „kamen temeljac” pravosudne suradnje u kaznenom području – nalazi svoju primjenu u članku 1. stavku 2. navedene okvirne odluke, koji sadržava pravilo prema kojem su države članice obvezne izvršiti svaki europski uhidbeni nalog na temelju načela uzajamnog priznavanja i u skladu s odredbama te okvirne odluke (vidjeti u tom smislu presudu od 6. lipnja 2023., O. G. (Europski uhidbeni nalog protiv državljanina treće zemlje), C-700/21, EU:C:2023:444, t. 32. i navedenu sudsku praksu).

41 Iz toga slijedi, s jedne strane, da pravosudna tijela izvršenja mogu odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog samo zbog razloga koji proizlaze iz Okvirne odluke 2002/584, kako je tumači Sud. S druge strane, dok je izvršenje europskog uhidbenog naloga načelo, odbijanje njegova izvršenja zamišljeno je kao iznimka koja se stoga mora usko tumačiti (presuda od 6. lipnja 2023., O. G. (Europski uhidbeni nalog protiv državljanina treće zemlje), C-700/21, EU:C:2023:444, t. 33. i navedena sudska praksa).

42 Što se tiče tih razloga, u članku 3. te okvirne odluke navode se razlozi za obvezno neizvršenje europskog uhidbenog naloga, a u člancima 4. i 4.a razlozi za njegovo moguće neizvršenje.

43 Kada je riječ o razlozima mogućeg neizvršenja navedenima u članku 4. Okvirne odluke 2002/584, njegova primjena predviđena u točki 6. tog članka podliježe ispunjenju dvaju uvjeta, to jest, s jedne strane, tomu da se tražena osoba nalazi ili boravi u državi članici izvršenja ili da je njezin državljanin i, s druge strane, da se ta država obvezuje izvršiti tu kaznu ili mjeru oduzimanja slobode u skladu s odredbama svojega domaćeg prava (presuda od 6. lipnja 2023., O. G. (Europski uhidbeni nalog protiv državljanina treće zemlje), C-700/21, EU:C:2023:444, t. 46. i navedena sudska praksa).

44 Kada pravosudno tijelo izvršenja utvrdi da su ispunjena ta oba uvjeta, ono mora ocijeniti i postoji li legitiman interes koji opravdava izvršavanje kazne izrečene u državi izdavanja naloga na državnom području države njegova izvršenja. Ta ocjena omogućava tom tijelu da uzme u obzir cilj članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584 koji se prema ustaljenoj sudskoj praksi sastoji od povećanja

mogućnosti ponovnog uključivanja tražene osobe u društvo nakon isteka kazne na koju je osuđena (vidjeti u tom smislu presudu od 6. lipnja 2023., O. G. (Europski uhidbeni nalog protiv državljanina treće zemlje), C-700/21, EU:C:2023:444, t. 49. i navedenu sudsku praksu).

45 Kad je riječ o utjecaju Okvirne odluke 2008/909 na primjenu razloga za moguće neizvršenje predviđenog u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584, valja podsjetiti na to da se, poput Okvirne odluke 2002/584, Okvirnom odlukom 2008/909 u području kaznenog prava konkretiziraju načela uzajamnog povjerenja i uzajamnog priznavanja kojima se svaku državu članicu obvezuje, osobito u kontekstu područja slobode, sigurnosti i pravde, da, osim u iznimnim okolnostima, smatra da sve ostale države članice poštuju pravo Unije i, konkretno, njime priznata temeljna prava. Potonjom okvirnom odlukom tako se jača pravosudna suradnja u području priznavanja i izvršenja kaznenih presuda u situacijama kada je osobama u drugoj državi članici izrečena kazna zatvora ili mjera oduzimanja slobode, s ciljem olakšavanja njihova ponovnog uključivanja u društvo (vidjeti u tom smislu presudu od 9. studenoga 2023., Staatsanwaltschaft Aachen, C-819/21, EU:C:2023:841, t. 19.).

46 U skladu s njezinim člankom 3. stavkom 1., svrha Okvirne odluke 2008/909 jest utvrđivanje pravila na temelju kojih država članica, kako bi poboljšala društvenu rehabilitaciju osuđene osobe, priznaje presudu te izvršava kaznu koju je izrekao sud druge države članice. Kao što to proizlazi iz njezina članka 26. stavka 1., ta okvirna odluka zamjenjuje odgovarajuće odredbe konvencija iz tog članka koje se odnose na transfer osuđenih osoba, a koje se primjenjuju u odnosima među državama članicama (vidjeti u tom smislu presudu od 24. lipnja 2019., Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, t. 36. i 37.).

47 Dakle, uzimajući u obzir istovjetnost cilja koji se nastoji postići, s jedne strane, razlogom za moguće neizvršenje predviđenim u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584 i, s druge strane, pravilima predviđenima Okvirnom odlukom 2008/909, to jest pravilom kojim se želi olakšati društvena rehabilitacija osoba osuđenih u drugoj državi članici, valja smatrati da kada pravosudno tijelo države izvršenja želi primijeniti taj razlog, mora uzeti u obzir ta pravila.

48 U tom pogledu valja naglasiti da, kao što je to učinio nezavisni odvjetnik u točki 45. svojeg mišljenja od 13. lipnja 2024., ništa ne upućuje na to da je zakonodavac Unije namjeravao predvidjeti dva zasebna pravna uređenja za priznavanje i izvršenje presuda u kaznenim stvarima, ovisno o tome postoji li europski uhidbeni nalog.

49 U tom smislu iz članka 25. Okvirne odluke 2008/909, u vezi s njezinom uvodnom izjavom 12., proizlazi da se ta okvirna odluka primjenjuje, *mutatis mutandis*, u opsegu u kojem su njezine odredbe usklađene s odredbama iz Okvirne odluke 2002/584, na izvršenje kazni u predmetima kada se država članica obveže na izvršenje kazne u predmetima sukladno članku 4. točki 6. potonje okvirne odluke. To je također slučaj kada je država članica, djelujući u okviru članka 5. točke 3. navedene okvirne odluke, kao uvjet za izvršenje europskog uhidbenog naloga radi kaznenog progona u državi izdavanja propisala da se osoba o kojoj je riječ mora vratiti u državu izvršenja kako bi u njoj odslužila kaznu koja bi bila izrečena u državi izdavanja.

50 Što se tiče potonjeg slučaja iz članka 5. točke 3. Okvirne odluke 2002/584, iz sudske prakse Suda proizlazi da je izvršenje kazne uređeno Okvirnom odlukom 2008/909. Naime, kao što je Sud presudio, kad je izvršenje europskog uhidbenog naloga izdanog u svrhu kaznenog progona podložno uvjetu iz tog članka 5. točke 3., država izvršenja naloga mora, kad je riječ izvršavanju kazne zatvora ili mjere oduzimanja slobode koja je protiv osobe o kojoj je riječ izrečena u državi

izdavanja naloga, poštovati relevantna pravila Okvirne odluke 2008/909 (vidjeti u tom smislu presudu od 11. ožujka 2020., SF (Europski uhidbeni nalog – Jamstvo vraćanja u državu izvršiteljicu naloga), C-314/18, EU:C:2020:191, t. 68.).

51 Na isti način kao i za slučaj iz članka 5. točke 3. Okvirne odluke 2002/584, valja smatrati da, kada pravosudno tijelo izvršenja namjerava na temelju razloga za moguće neizvršenje predviđenog u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584 odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga izdanog u svrhu izvršenja kazne zatvora, priznavanje osuđujuće presude kojom se izriče ta kazna i preuzimanje izvršenja navedene kazne uređeni su Okvirnom odlukom 2008/909.

52 Naime, odbijanje, na temelju članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584, izvršenja europskog uhidbenog naloga pretpostavlja stvarnu obvezu države izvršenja da izvrši kaznu zatvora izrečenu protiv tražene osobe (vidjeti u tom smislu presudu od 6. lipnja 2023., O. G. (Europski uhidbeni nalog protiv državljanina treće zemlje), C-700/21, EU:C:2023:444, t. 48. i navedenu sudsku praksu). Budući da je ta osoba osuđena u državi izdavanja, to nužno podrazumijeva da tijela države izvršenja priznaju osuđujuću presudu izrečenu protiv navedene osobe u skladu s odredbama Okvirne odluke 2008/909.

53 Sud je iz članka 25. Okvirne odluke 2008/909 zaključio da niti jedna njezina odredba ne može utjecati na doseg niti na pravila primjene razloga za moguće neizvršenje iz članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584 (presuda od 13. prosinca 2018., Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, t. 48.).

54 Međutim, to utvrđenje ne znači da uvjeti za priznavanje i izvršenje presuda u kaznenim stvarima predviđeni Okvirnom odlukom 2008/909 nisu primjenjivi kada se država članica obveže izvršiti kaznu u skladu s člankom 4. točkom 6. Okvirne odluke 2002/584 iako primjena Okvirne odluke 2008/909 ne bi dovela ni do kakve neusklađenosti ili nedosljednosti u zajedničkoj primjeni tih dvaju akata. Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 63. svojeg mišljenja od 13. lipnja 2024., uvjeti za priznavanje i izvršenje presuda u kaznenim stvarima predviđeni Okvirnom odlukom 2008/909 primjenjuju se prilikom primjene razloga za moguće neizvršenje iz članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584 pod uvjetom da su, kao što je to izričito predviđeno člankom 25. Okvirne odluke 2008/909 i kao što je to sam Sud istaknuo u točki 48. presude od 13. prosinca 2018., Sut, (C-514/17, EU:C:2018:1016), ti uvjeti u skladu s odredbama Okvirne odluke 2002/584. Time se jamči dobro funkcioniranje pojednostavljenog i učinkovitog sustava predaje traženih osoba uspostavljenog potonjom okvirnom odlukom.

55 U tom pogledu valja istaknuti da je, u skladu s člankom 26. stavkom 1. Okvirne odluke 2008/909, potonja od 5. prosinca 2011. zamijenila odgovarajuće odredbe Europske konvencije o transferu osuđenih osoba i njezina Dodatnog protokola od 18. prosinca 1997.

56 Kao što je to osobito istaknula francuska vlada na raspravi održanoj 14. listopada 2024., člankom 3. stavkom 1. točkom (f) te konvencije predviđalo se da država koja je izrekla osuđujuću presudu i država izvršenja moraju postići dogovor o transferu osuđene osobe.

57 Taj članak 3. stavak 1. točka (f) zamijenjen je, nakon donošenja Okvirne odluke 2008/909, zahtjevom suglasnosti države izdavanja u pogledu preuzimanja izvršenja kazne izrečene u toj državi. Taj pristanak podrazumijeva prijenos, u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 4. te okvirne odluke, državi izvršenja osuđujuće presude koju je donio sud države izdavanja, zajedno s potvrdom čiji se obrazac nalazi u Prilogu I. navedenoj okvirnoj odluci.

58 Naime, iz dijela (f) standardnog obrasca potvrde iz Priloga I. Okvirnoj odluci 2008/909 izričito proizlazi da se upravo u okviru primjene razloga za moguće neizvršenje predviđenog u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584 mogu primijeniti odredbe Okvirne odluke 2008/909, pri čemu se ta potvrda mora odnositi na taj razlog kada se na njega poziva.

59 Nužnost ishođenja suglasnosti države izdavanja u pogledu preuzimanja izvršenja izrečene kazne proizlazi i iz članka 13. Okvirne odluke 2008/909. Iz tog članka naime proizlazi da tako dugo dok izvršenje te kazne u državi izvršenja nije započelo, država izdavanja može povući potvrdu iz države izvršenja i da, nakon tog povlačenja, država izvršenja više ne izvršava navedenu kaznu.

60 Provedba, u okviru primjene razloga za moguće neizvršenje predviđenog u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584, uvjeta predviđenih Okvirnom odlukom 2008/909 u pogledu priznavanja, u državi izvršenja, osude na kojoj se temelji izdavanje europskog uhidbenog naloga i u pogledu preuzimanja iste države izvršenja izrečene kazne, a osobito zahtjeva prema kojem država izdavanja mora biti suglasna s takvim preuzimanjem – u skladu je s ciljem povećanja mogućnosti društvene rehabilitacije tražene osobe nakon isteka te kazne, koji se nastoji postići tom odredbom.

61 Naime, s jedne strane, iz zajedničke primjene odredbi članka 4. stavka 1. točke (c) Okvirne odluke 2008/909 i stavka 2. tog članka, u vezi s uvodnom izjavom 8. te okvirne odluke, proizlazi da samo ako se nadležno tijelo države izdavanja uvjeri da će izvršenje kazne od strane države izvršenja doprinijeti cilju olakšavanja društvene rehabilitacije osuđene osobe, ono nadležnom tijelu potonje države može proslijediti osuđujuću presudu i potvrdu koja joj mora biti priložena, čiji se standardni obrazac nalazi u Prilogu I. navedenoj okvirnoj odluci.

62 S druge strane, iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da cilj povećanja izgleda za društvenu rehabilitaciju tražene osobe nakon isteka kazne na koju je potonja osuđena, bez obzira na to koliko je važan, nije apsolutan jer ga se mora pomiriti s, osobito, osnovnim pravilom iz članka 1. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584, prema kojem države članice načelno izvršavaju svaki europski uhidbeni nalog (vidjeti u tom smislu presude od 6. listopada 2009., Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, t. 62. i od 13. prosinca 2018., Sut, C-514/17, EU:C:2018:1016, t. 46.).

63 Stoga, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 68. svojeg mišljenja od 13. lipnja 2024., uzimajući u obzir različite funkcije kazne u društvu, država članica u kojoj je osoba osuđena može se legitimno pozvati na vlastite razloge kaznene politike kako bi opravdala da se izrečena kazna izvrši na njezinu tlu, tako da posljedično odbije proslijediti osuđujuću presudu i potvrdu koja joj mora biti priložena na temelju Okvirne odluke 2008/909, i to čak i ako razlozi povezani s društvenom rehabilitacijom tražene osobe mogu ići u prilog izvršenju te kazne na državnom području druge države članice.

64 Margina prosudbe države izdavanja u pogledu suglasnosti predviđene člankom 4. stavkom 1. točkom (c) i člankom 4. stavkom 2. Okvirne odluke 2008/909, kako je objašnjena u točkama 61. do 63. ove presude, potvrđuje se osim toga stavkom 5. tog članka, kojim se predviđa da, ako država izvršenja na vlastitu inicijativu od prve države zatraži prosljeđivanje presude zajedno s njezinom potvrdom, takav zahtjev ne stvara obvezu državi izdavanja da po njemu postupi.

65 Usto, na temelju nijedne odredbe te okvirne odluke ni Okvirne odluke 2002/584 ne može se zaključiti da bi činjenica da se pravosudno tijelo izvršenja poziva na razlog za moguće neizvršenje predviđen u članku 4. točki 6. potonje okvirne odluke mogla dovesti u pitanje navedenu marginu prosudbe države izdavanja.

66 U tom pogledu, to što je država članica izdala europski uhidbeni nalog u svrhu izvršenja kazne zatvora svjedoči upravo o činjenici da ta država načelno daje prednost izvršenju kazne na svojem tlu, a ne primjeni mehanizma priznavanja i izvršenja presuda u kaznenim stvarima predviđenog Okvirnom odlukom 2008/909, radi takvog izvršenja u drugoj državi članici. U tom kontekstu, učinkovitost sustava predaje između država članica uspostavljenog Okvirnom odlukom 2002/584 bila bi ugrožena ako bi u takvom slučaju država izvršenja mogla jednostrano odstupiti od načela izvršenja europskog uhidbenog naloga na temelju primjene tog razloga za moguće neizvršenje a da pritom nisu ispunjeni uvjeti za priznavanje i izvršenje osuđujuće presude predviđeni Okvirnom odlukom 2008/909.

67 Iz toga slijedi da je u skladu s pravilima predviđenima Okvirnom odlukom 2008/909 to što je, u okviru primjene razloga za moguće neizvršenje predviđenog u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584, država izvršenja preuzela izvršenje kazne koja je osuđujućom presudom izrečena u državi izdavanja, a kojom se opravdalo izdavanje europskog uhidbenog naloga, uvjetovano suglasnošću te države izdavanja.

68 S obzirom na navedeno, iako je prosljeđivanje države izdavanja osuđujuće presude i potvrde koja joj se mora priložiti zamišljeno kao obična mogućnost, uključujući slučaj u kojem država izvršenja namjerava preuzeti izvršenje kazne primjenom tog razloga za neizvršenje, valja podsjetiti na to da, osobito kako bi se osiguralo da se funkcioniranje europskog uhidbenog naloga ne paralizira, obveza lojalne suradnje iz članka 4. stavka 3. prvog podstavka UEU-a podrazumijeva dijalog između pravosudnih tijela izvršenja i onih izdavanja. Iz tog načela osobito proizlazi da se države članice poštuju i međusobno si pomažu pri obavljanju zadaća koje proizlaze iz Ugovorâ (vidjeti u tom smislu presudu od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 48. i navedenu sudsku praksu).

69 Stoga se pravosudna tijela koja izdaju nalog i ona koja ga izvršavaju trebaju, u svrhu osiguranja učinkovite suradnje u kaznenim stvarima, u potpunosti koristiti instrumentima predviđenima okvirnim odlukama 2002/584 i 2008/909, kao što su savjetovanja koja prethode prijenosu osuđujuće presude koju je donio sud države izdavanja kao i potvrda čiji se obrazac nalazi u Prilogu I. Okvirnoj odluci 2008/909, na način da daju prednost uzajamnom priznavanju na kojem se temelji ta suradnja (vidjeti u tom smislu presudu od 22. veljače 2022., Openbaar Ministerie (Zakonom ustanovljen sud u državi članici izdavateljici naloga), C-562/21 PPU i C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, t. 49. i navedenu sudsku praksu). U tom pogledu valja podsjetiti na to da su, u skladu s člankom 4. stavkom 3. potonje okvirne odluke, takva savjetovanja obvezna ako je, kao u ovom slučaju, izvršenje kazne predviđeno u državi članici različitoj od one čiji je dotična osoba državljanin, to jest u slučaju iz članka 4. stavka 1. točke (c) potonje okvirne odluke.

70 Ako iz bilo kojeg razloga nije moguće stvarno preuzeti izvršenje kazne u državi izvršenja, uključujući zbog nepoštovanja uvjeta i postupka predviđenih Okvirnom odlukom 2008/909, iz načela uzajamnog priznavanja proizlazi da se europski uhidbeni nalog mora izvršiti kako bi se izbjeglo nekažnjavanje tražene osobe. Naime, kao što je navedeno u točki 41. ove presude, izvršenje europskog uhidbenog naloga jest načelo, a odbijanje njegova izvršenja je iznimka koja se stoga mora usko tumačiti.

71 Kad je riječ o obvezama države izdavanja, valja naglasiti da ta država mora osigurati da se ovlast – koja joj je dodijeljena Okvirnom odlukom 2008/909 da državi izvršenja ne proslijedi osuđujuću presudu koju je donio jedan od njezinih sudova kao i potvrdu čiji se obrazac nalazi u Prilogu I. toj okvirnoj odluci – izvršava na način koji omogućava učinkovitu suradnju između nadležnih tijela

država članica u kaznenim stvarima i koji osigurava da se funkcioniranje europskog uhidbenog naloga i uzajamno priznavanje presuda u kaznenim stvarima u svrhu njihova izvršenja u drugoj državi članici ne paralizira.

72 Dakle, kada pravosudno tijelo izvršenja namjerava, na temelju razloga za moguće neizvršenje predviđenog u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584, odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga, nadležno tijelo države izdavanja može odbiti takvo prosljeđivanje ako na temelju objektivnih okolnosti smatra da kazna neće biti stvarno izvršena u državi izvršenja ili da izvršenje te kazne u toj državi neće doprinijeti cilju društvene rehabilitacije tražene osobe nakon isteka kazne zatvora na koju je potonja osuđena. Pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog i dalje može odbiti to prosljeđivanje na temelju razloga povezanih s vlastitom kaznenom politikom države izdavateljice naloga.

Pravo države izdavateljice naloga da izvrši kaznu zatvora ako je pravosudno tijelo izvršenja odbilo izvršiti europski uhidbeni nalog izdan radi izvršenja te kazne na temelju članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584, a da pritom nije poštovalo uvjete i postupak predviđene Okvirnom odlukom 2008/909, koji se odnose na priznavanje presude kojom se osuđuje na navedenu kaznu i preuzimanje njezina izvršenja

73 Valja ispitati zadržava li država izdavateljica naloga pravo izvršiti tu kaznu u okolnostima u kojima je pravosudno tijelo izvršenja, ne poštujući uvjete i postupak predviđene Okvirnom odlukom 2008/909, na temelju razloga za moguće neizvršenje predviđenog u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584 odbilo izvršiti europski uhidbeni nalog izdan u svrhu izvršenja kazne zatvora.

74 U ovom slučaju iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je pravosudno tijelo izvršenja, postupajući povodom europskog uhidbenog naloga izdanog radi izvršenja kazne zatvora protiv osobe C. J., smatralo da, kako bi se povećali izgledi za društvenu rehabilitaciju te osobe, tu kaznu valja izvršiti u Italiji. Stoga je to tijelo odlukom o priznavanju i izvršenju odbilo predati navedenu osobu, priznalo je osuđujuću presudu i naložilo je izvršenje navedene kazne u Italiji. Ta je odluka donesena iako je sud koji je uputio zahtjev dostavio tu presudu pravosudnom tijelu izvršenja, ali ne i potvrdu čiji se obrazac nalazi u Prilogu I. Okvirnoj odluci 2008/909 i iako je taj sud izrazio svoje neslaganje s priznavanjem navedene presude i preuzimanjem izvršenja kazne zatvora izrečene osobi C. J. u Italiji.

75 U tom pogledu, kao što to proizlazi iz točaka 54. do 67. ove presude, u okviru primjene razloga za moguće neizvršenje predviđenog u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584, priznavanje osuđujuće presude kojom se izriče kazna zatvora koju je donio sud države izdavateljice naloga i preuzimanje izvršenja te kazne od strane države izvršiteljice naloga moraju se izvršiti uz poštovanje uvjeta i postupka predviđenih Okvirnom odlukom 2008/909, što osobito znači da država izdavateljica naloga mora biti suglasna s tim preuzimanjem.

76 Valja utvrditi da, kada je, kao u ovom slučaju, pravosudno tijelo izvršenja protivno uvjetima i postupku predviđenima Okvirnom odlukom 2008/909 odbilo izvršenje europskog uhidbenog naloga izdanog u svrhu izvršenja kazne zatvora, pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog može zadržati taj uhidbeni nalog. Isto tako, država izdavanja zadržava pravo izvršenja te kazne.

77 Naime, Sud je već imao priliku presuditi da se zadržavanje europskog uhidbenog naloga od strane pravosudnog tijela izdavanja može pokazati nužnim, osobito ako odluka o odbijanju nije u skladu s pravom Unije, kako bi se okončao postupak predaje tražene osobe i time olakšalo ostvarenje cilja borbe protiv nekažnjavanja koji se nastoji postići tom okvirnom odlukom. Tako sama okolnost da

je pravosudno tijelo izvršenja odbilo izvršiti europski uhidbeni nalog ne može, sama po sebi, biti prepreka tomu da pravosudno tijelo koje izdaje uhidbeni nalog zadrži taj nalog (vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2024., Breian, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, t. 51. i 53.).

78 Ta razmatranja vrijede, *mutatis mutandis*, što se tiče prava države izdavanja da izvrši kaznu zatvora izrečenu osobi protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog u okolnostima poput onih iz točke 76. ove presude i ne mogu se dovesti u pitanje s obzirom na članak 22. stavak 1. Okvirne odluke 2008/909, koji predviđa da država izdavanja više ne može izvršiti izrečenu kaznu ako je njezino izvršenje započelo na državnom području države izvršiteljice naloga.

79 Naime, valja naglasiti da se ta odredba ne primjenjuje kada, kao u ovom slučaju, država izvršiteljica naloga odbije predaju na temelju članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584, a da ne poštuje pravila iz Okvirne odluke 2008/909. S jedne strane, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 81. svojeg mišljenja od 12. prosinca 2024., kada bi se prihvatilo da bi u takvoj situaciji započinjanje s izvršenjem kazne u državi članici izvršenja moglo državi članici izdavanja oduzeti njezinu nadležnost za izvršenje te kazne, time bi se otvorio put zaobilaženju pravila utvrđenih tom okvirnom odlukom.

80 S druge strane, kada bi u takvoj situaciji država izdavanja izgubila svoju nadležnost za izvršenje navedene kazne, time bi došlo ne samo do nepoštovanja pravila za priznavanje i izvršenje presude države izdavanja predviđenih Okvirnom odlukom 2008/909, nego bi se i naštetilo funkcioniranju pojednostavljenog i učinkovitog sustava predaje traženih osoba uspostavljenog Okvirnom odlukom 2002/584 jer bi se time osobito mogao dovesti u pitanje cilj borbe protiv nekažnjavanja koji se njome nastoji postići (vidjeti u tom smislu presude od 6. srpnja 2023., Minister for Justice and Equality (Zahtjev za pristanak – Učinci prvotnog europskog uhidbenog naloga), C-142/22, EU:C:2023:544, t. 51. i od 29. srpnja 2024., Breian, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, t. 51. i navedenu sudsku praksu).

81 Iz sudske prakse proizlazi da povezanost koju je zakonodavac Unije predvidio između Okvirne odluke 2002/584 i Okvirne odluke 2008/909 treba pridonijeti postizanju cilja, predviđenog u točki 46. ove presude, kojim se nastoji olakšati društvena rehabilitacija osobe o kojoj je riječ (presuda od 11. ožujka 2020., SF (Europski uhidbeni nalog – Jamstvo vraćanja u državu izvršiteljicu naloga), C-314/18, EU:C:2020:191, t. 51. i navedena sudska praksa).

82 Međutim, kada bi država izvršiteljica naloga mogla, oslanjajući se na taj cilj, odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga izdanog u svrhu izvršenja kazne zatvora bez suglasnosti države izdavateljice naloga u pogledu preuzimanja tog izvršenja od strane prve države, to bi moglo dovesti do povećane opasnosti od nekažnjavanja osoba koje pokušavaju izbjeći kažnjavanje nakon što su osuđene u državi članici i, u konačnici, ugroziti učinkovito funkcioniranje pojednostavljenog sustava predaje između država članica uspostavljenog Okvirnom odlukom 2002/584.

83 Valja dodati da je tumačenje članka 22. Okvirne odluke 2008/909 navedeno u točki 79. ove presude – kojim se mogućnost primjene razloga za moguće neizvršenje iz članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584 uvjetuje suglasnošću države izdavateljice naloga da se kazna izvrši u državi izvršiteljici naloga – potkrijepljeno činjenicom da se, kao što je to navedeno u točki 57. ove presude, ta suglasnost materijalizira u prosljeđivanju osuđujuće presude i potvrde čiji se obrazac nalazi u Prilogu I. Okvirnoj odluci 2008/909. Naime, ti dokumenti, osobito ta potvrda, sadržavaju

bitne podatke koji omogućavaju stvarno izvršenje izrečene kazne. U tu se svrhu člankom 23. stavkom 1. Okvirne odluke 2008/909 usto predviđa da navedena potvrda mora biti prevedena na službeni jezik ili službene jezike države izvršiteljice naloga.

84 Iz toga proizlazi da se, u okolnostima poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, okvirnim odlukama 2002/584 i 2008/909 ne protivi to da se europski uhidbeni nalog izdan protiv osobe C. J. zadrži i da se kazna koja joj je izrečena izvrši u državi izdavateljici naloga, to jest Rumunjskoj.

85 Međutim, budući da takvo zadržavanje može ugroziti osobnu slobodu tražene osobe, valja još pojasniti da je na pravosudnom tijelu koje izdaje uhidbeni nalog da ispita je li, s obzirom na posebnosti slučaja, to zadržavanje proporcionalno. U okviru takvog ispitivanja, na tom je pravosudnom tijelu da osobito uzme u obzir posljedice koje na tu osobu ima zadržavanje europskog uhidbenog naloga koji je protiv nje izdan kao i izglede za izvršenje tog uhidbenog naloga (vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2024., Breian, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, t. 54. i navedenu sudsku praksu).

86 U slučaju da država izdavanja nakon tog ispitivanja odluči zadržati europski uhidbeni nalog, na njoj je da, ako je potrebno, kada se traženu osobu preda toj državi ili kada se dobrovoljno vrati na njezino državno područje, uzme u obzir članak 26. stavak 1. Okvirne odluke 2002/584. Budući da se tom odredbom nalaže uzimanje u obzir ukupnog vremena zadržavanja osuđenika u državi članici izvršenja, njom se jamči da navedena osoba u konačnici neće biti zadržavana – kako u državi članici izvršenja tako i u državi članici izdavanja – u ukupnom trajanju koje premašuje trajanje kazne oduzimanja slobode koja joj je bila izrečena u državi članici izdavanja (vidjeti u tom smislu presudu od 28. srpnja 2016., JZ, C-294/16 PPU, EU:C:2016:610, t. 43.).

87 Imajući na umu sve prethodno navedeno, na prvo, drugo i treće pitanje valja odgovoriti tako da članak 4. točku 6. Okvirne odluke 2002/584 i članke 4., 22. i 25. Okvirne odluke 2008/909 treba tumačiti na način da:

– s jedne strane, odbijanje pravosudnog tijela izvršenja, koje se temelji na razlogu za moguće neizvršenje predviđenom u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584, da preda osobu protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog u svrhu izvršenja kazne zatvora pretpostavlja da to pravosudno tijelo poštuje uvjete i postupak predviđene Okvirnom odlukom 2008/909 kad je riječ o priznavanju presude kojom se osuđuje na tu kaznu i preuzimanju izvršenja navedene kazne, te

– s druge strane, država izdavateljica naloga zadržava pravo izvršiti istu kaznu i stoga zadržati europski uhidbeni nalog u okolnostima u kojima je pravosudno tijelo izvršenja na temelju tog razloga odbilo izvršenje tog europskog uhidbenog naloga, a da pritom nije poštovalo uvjete i postupak predviđene Okvirnom odlukom 2008/909 u pogledu priznavanja te presude i u pogledu tog preuzimanja.

Četvrto pitanje

88 Valja podsjetiti na to da je, prema ustaljenoj sudskoj praksi, u okviru postupka suradnje između nacionalnih sudova i Suda, uspostavljene člankom 267. UFEU-a, na Sudu da nacionalnom sudu pruži koristan odgovor koji će mu omogućiti da riješi spor koji se pred njim vodi. U tom smislu Sud mora, ako je to potrebno, preoblikovati pitanja koja su mu postavljena (presuda od 25. veljače 2025., Alphabet i dr., C-233/23, EU:C:2025:110, t. 33. i navedena sudska praksa).

89 U skladu s člankom 4. točkom 5. Okvirne odluke 2002/584, o kojem je riječ u četvrtom pitanju, pravosudno tijelo izvršenja može odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga ako je obaviješteno da je tražena osoba pravomoćno osuđena u trećoj državi zbog istih djela, pod uvjetom da je, u slučaju izricanja presude, kazna izdržana ili je u tijeku njezino izdržavanje, ili ako presuda više ne može biti izvršena u skladu s pravom države u kojoj je presuda izrečena. U ovom slučaju iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je odluku o priznavanju i izvršenju donio sud države članice Unije, to jest sud Talijanske Republike.

90 U tim je okolnostima relevantan samo razlog za obvezno neizvršenje predviđen u članku 3. točki 2. Okvirne odluke 2002/584, kojim se konkretizira načelo *ne bis in idem*, čije poštovanje moraju osigurati države članice.

91 Stoga valja smatrati da svojim četvrtim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 3. točku 2. Okvirne odluke 2002/584 tumačiti na način da je „pravomoćn[a presuda] za ista […] djela” u smislu te odredbe i odluka kojom je pravosudno tijelo izvršenja na temelju članka 4. točke 6. te okvirne odluke odbilo predati osobu protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog u svrhu izvršenja kazne zatvora, priznalo je presudu kojom se osuđuje na tu kaznu i naložilo je izvršenje navedene kazne u državi izvršenja.

92 U skladu s člankom 3. točkom 2. Okvirne odluke 2002/584, ako je pravosudno tijelo izvršenja obaviješteno da je u odnosu na traženu osobu u nekoj državi članici za ista djela donesena pravomoćna presuda, to tijelo mora odbiti izvršenje europskog uhidbenog naloga pod uvjetom da je, u slučaju izricanja presude, ta kazna izdržana ili se trenutačno izdržava ili više ne može biti izvršena u skladu s pravom države članice u kojoj je presuda izrečena.

93 U tom pogledu, Sud je presudio da je u odnosu na traženu osobu donesena „pravomoćn[a presuda] za ista […] djela” u smislu tog članka 3. točke 2. kada je nakon kaznenog postupka kazneni progon pravomoćno okončan ili ako su pravosudna tijela države članice donijela odluku kojom se optuženik pravomoćno oslobađa za djela koja mu se stavljaju na teret (vidjeti u tom smislu presudu od 16. studenoga 2010., Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, t. 45. i navedenu sudsku praksu).

94 Usto, kad je konkretno riječ o zahtjevu za predaju, iz sudske prakse proizlazi da se odluka pravosudnog tijela izvršenja o odbijanju izvršenja uhidbenog naloga ne može smatrati „pravomoćn[om presudom] za ista […] djela” u smislu članka 3. točke 2. Okvirne odluke 2002/584. Naime, razmatranje takvog zahtjeva ne podrazumijeva da će država izvršenja pokrenuti kazneni progon protiv osobe čija se predaja zahtijeva i ne sadržava ocjenu o meritumu predmeta (vidjeti po analogiji presudu od 14. rujna 2023., Sofijska gradska prokuratura (Uzastopni uhidbeni nalozi), C-71/21, EU:C:2023:668, t. 52. do 54.).

95 Isto vrijedi i kad je riječ o odluci kao što je odluka o priznavanju i izvršenju, kojom se priznaje osuđujuća presuda izrečena u drugoj državi članici i kojom se nalaže izvršenje kazne izrečene tom presudom.

96 Naime, kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene u točki 94. ove presude, ispitivanje provedeno u tom okviru ne podrazumijeva pokretanje kaznenog progona protiv osuđene osobe i ne sadržava ocjenu o meritumu predmeta. Umjesto donošenja nove osude za ista djela, takvom se odlukom nastoji omogućiti da se osuda izrečena u državi izdavanja može izvršiti u državi izvršenja.

97 Prema tome, odluka kojom je pravosudno tijelo izvršenja na temelju članka 4. točke 6. Okvirne odluke 2002/584 odbilo izvršiti europski uhidbeni nalog izdan radi izvršenja kazne zatvora, priznalo je osuđujuću presudu i naložilo je izvršenje navedene kazne ne može se smatrati „pravomoćn[om presudom] za ista […] djela" u smislu članka 3. točke 2. te okvirne odluke.

98 S obzirom na sve prethodno navedeno, na četvrto pitanje valja odgovoriti tako da članak 3. točku 2. Okvirne odluke 2002/584 treba tumačiti na način da odluka kojom je pravosudno tijelo izvršenja na temelju članka 4. točke 6. te okvirne odluke odbilo predati osobu protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog u svrhu izvršenja kazne zatvora, priznalo je presudu kojom se osuđuje na tu kaznu i naložilo je izvršenje navedene kazne u državi izvršenja nije „pravomoćn[a presuda] za ista […] djela" u smislu te odredbe.

Peto pitanje

99 S obzirom na odgovor na četvrto pitanje, nije potrebno odgovoriti na peto prethodno pitanje.

Troškovi

100 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

1. **Članak 4. točku 6. Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica kao i članke 4., 22. i 25. Okvirne odluke Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji**

   treba tumačiti na način da:

   – **s jedne strane, odbijanje pravosudnog tijela izvršenja, koje se temelji na razlogu za moguće neizvršenje predviđenom u članku 4. točki 6. Okvirne odluke 2002/584, da preda osobu protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog u svrhu izvršenja kazne zatvora pretpostavlja da to pravosudno tijelo poštuje uvjete i postupak predviđene Okvirnom odlukom 2008/909 kad je riječ o priznavanju presude kojom se osuđuje na tu kaznu i preuzimanju izvršenja navedene kazne te**

   – **s druge strane, država izdavateljica naloga zadržava pravo izvršiti istu kaznu i stoga zadržati europski uhidbeni nalog u okolnostima u kojima je pravosudno tijelo izvršenja na temelju tog razloga odbilo izvršenje tog europskog uhidbenog naloga a da pritom nije poštovalo uvjete i postupak predviđene Okvirnom odlukom 2008/909 u pogledu priznavanja te presude i tog preuzimanja.**

2. **Članak 3. točku 2. Okvirne odluke 2002/584**

treba tumačiti na način da:

odluka kojom je pravosudno tijelo izvršenja na temelju članka 4. točke 6. te okvirne odluke odbilo predati osobu protiv koje je izdan europski uhidbeni nalog u svrhu izvršenja kazne zatvora, priznalo je presudu kojom se osuđuje na tu kaznu i naložilo je izvršenje navedene kazne u državi izvršenja nije „pravomoćn[a presuda] za ista […] djela” u smislu te odredbe.

Potpisi